

«ΟΧΥΡΩΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ»

«Fortifications
of the Ottoman period in the Aegean»

Πρόγραμμα / Programme

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΥΤΙΛΗΝΗ, 30 - 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018
Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
MYTILENE, 30th - 31st OCTOBER 2018
Archaeological Museum of Mytilene

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ 2014-2020
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

OPERATIONAL PROGRAMME
NORTH AEGEAN 2014 - 2020
Co-financed by Greece and the European Union

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μυρσίνη Ζορμπά, Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού
Κωνσταντίνος Στρατής, Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού
Μαρία Ανδρεαδάκη - Βλαζάκη, Γενική Γραμματέας Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
Χριστιάνα Καλογήρου, Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου
Αμαλία Ανδρουλιδάκη, Γενική Διευθύντρια Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων,
Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
Πολυξένη Αδάμ - Βελένη, Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς,
Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
Δρ Παναγιώτης Λ. Βοκοτόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών -
Ακαδημία Αθηνών

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δρ Δημήτρης Αθανασούλης, Αρχαιολόγος - Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων
Δρ Όλγα Βάσση, Αρχαιολόγος - Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Χίου
Δρ Ελένη Γκαρά, Ιστορικός - Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Δρ Δημήτριος Καρύδης, Αρχιτέκτων - Ομότιμος Καθηγητής, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Δρ Ηλίας Κολοβός, Ιστορικός - Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Δρ Σταύρος Μαμαλούκος, Αρχιτέκτων - Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πατρών
Δρ Γεώργιος Πάλλης, Αρχαιολόγος - Επίκουρος Καθηγητής, Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας,
Εθνικών Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών
Δρ Παύλος Τριανταφυλλίδης, Αρχαιολόγος - Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου
Δρ Κωνσταντίνος Τσουρής, Αρχαιολόγος, Καθηγητής της Βυζαντινής Ιστορίας - Αρχαιολογίας,
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Δρ Παναγιώτης Χατζηδάκης, Αρχαιολόγος - Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Σάμου - Ικαρίας

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Δρ Παύλος Τριανταφυλλίδης, Αρχαιολόγος - Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Λέσβου
Κωνσταντίνος Σαραντίδης, Αρχαιολόγος - Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου
Δρ Κοςμάς Α. Δάφας, Αρχαιολόγος - Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου
Αγγελική Γεωργαντά, Βάσω Σαραντινού, Εύη Σαραντινού, Μαίρη Στεφάτου
Διοικητικοί - Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου
Μαίρη Κοκκινοφόρου, Γραφίστρια - Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου
Λένα Μακρέλλη, Σχεδιάστρια - Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Γιώργος Βαλάκος, Αθηνά Κακκάρου, Βασιλική Ματθαίου, Ευφροσύνη Παχού,
Μαρία Σαραντινού, Σταύρος Τενεκετζής, Ειρήνη Χαλδεζού
Διοικητικοί - Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου

HONOUR COMMITTEE

Myrsini Zorba, Minister of Culture and Sports
Konstantinos Stratis, Deputy Minister of Culture and Sports
Maria Andreadaki - Vlazaki, General Secretary of Culture, Ministry of Culture and Sports
Christiana Kalogirou, Governor of the North Aegean Region
Amalia Androulidaki, General Director of Restoration, Museums and Technical Works,
Ministry of Culture and Sports
Polyxeni Adam - Veleni, General Director of Antiquities and Cultural Heritage,
Ministry of Culture and Sports
Dr Panayiotis L. Vocotopoulos, Emeritus Professor National and Kapodistrian University of Athens -
Academy of Athens

SCIENTIFIC COMMITTEE

Dr Dimitris Athanasoulis, Archaeologist - Director of the Ephorate of Antiquities of Cyclades
Dr Olga Vassi, Archaeologist - Director of the Ephorate of Antiquities of Chios
Dr Eleni Gara, Historian - Assistant Professor, University of the Aegean
Dr Dimitrios Karydis, Architect - Emeritus Professor, National Technical University of Athens
Dr Elias Kolovos, Historian - Associate Professor, University of Crete
Dr Stavros Mamaloukos, Architect - Associate Professor, University of Patras
Dr Georgios Pallis, Archaeologist - Assistant Professor of Byzantine Archaeology,
National and Kapodistrian University of Athens
Dr Pavlos Triantafyllidis, Archaeologist - Director of the Ephorate of Antiquities of Lesbos
Dr Konstantinos Tsouris, Archaeologist - Professor of Byzantine History and Archaeology,
Democritus University of Thrace
Dr Panagiotis Chatzidakis, Archaeologist - Director of the Ephorate of Antiquities of Samos - Ikaria

ORGANIZING COMMITTEE

Dr Pavlos Triantafyllidis, Archaeologist - Director of the Ephorate of Antiquities of Lesbos
Konstantinos Sarantidis, Archaeologist - Ephorate of Antiquities of Lesbos
Dr Kosmas A. Dafas, Archaeologist - Ephorate of Antiquities of Lesbos
Aggeliki Georganta, Vaso Sarantinou, Evi Sarantinou, Mary Stéfatu,
Administrative Support Personnel - Ephorate of Antiquities of Lesbos
Mary Kokkinoforou, Graphic designer - Ephorate of Antiquities of Lesbos
Lena Makrelli, Graphic designer - Ephorate of Antiquities of Lesbos

ADMINISTRATIVE SUPPORT PERSONNEL

Giorgos Valakos, Athina Kakkarou, Vasiliki Matthaïou, Euphrosyni Paphou,
Maria Sarantinou, Stavros Teneketzis, Eirini Chaldezou,
Administrative Support Personnel - Ephorate of Antiquities of Lesbos

ΤΡΙΤΗ, 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018 / TUESDAY, 30 OCTOBER 2018

08.30 - 9.00 Υποδοχή - Εγγραφές Συνέδρων
Reception - Registration of Participants

09.00 - 9.30 Εγκαίνια Φωτογραφικής Έκθεσης «Ματιές Λίθων»
Photographic Exhibition "Stone Glimpses" Opening

09.30 - 10.00 Έναρξη Συνεδρίου - Χαιρετισμοί
Conference Opening - Addresses

A' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION A

ΚΥΡΙΑΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ / KEYNOTE TALKS

Προεδρείο: **Νίκος Σκουτέλης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολυτεχνείο Κρήτης - **Παναγιώτα Φουντά**, Προϊσταμένη Τμήματος Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικών Έργων, Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Chair: **Nikos Skoutelis**, Associate Professor at the School of Architecture, Technical University of Crete - **Panagiota Founta**, Head of the Department of Archaeological Sites, Monuments and Archaeological Works, Directorate of Byzantine and Post-Byzantine Antiquities, Hellenic Ministry of Culture and Sports.

10.00 - 10.30 **Μάγια Κόμβου**, Οθωμανικά Μνημεία και Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα
Magia Komnou, Ottoman Monuments and Co-Financed Programmes of the European Union

10.30-11.00 **Ελένη Γκαρά - Ηλίας Κολοβός**, Στο Αιγαίο των Πρώιμων Νεότερων Χρόνων: Οθωμανική Κυριαρχία, Μετασχηματισμοί και Αμφισημίες
Eleni Gara - Elias Kolonos, In the Early Modern Aegean: Ottoman Rule, Transformations and Ambiguities

11.00 - 11.30 Συζήτηση / Discussion

11.30 - 11.45 Διάλειμμα / Coffee Break

B' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION B

ΒΑ ΑΙΓΑΙΟ - ΜΥΤΙΛΗΝΗ / NE AEGEAN - MYTILENE

Προεδρείο: **Δημήτριος Καρύδης**, Ομότιμος Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο - **Ελένη Γκαρά**, Επίκουρη Καθηγήτρια Τμήματος Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Chair: **Dimitrios Karydis**, Emeritus Professor at the School of Architecture, National Technical University of Athens - **Eleni Gara**, Assistant Professor at the Department of Social Anthropology and History, University of the Aegean

11.45 - 12.00 **Dimitris Loupis**, The Ottoman Inscriptions of the Fortress of Mytilene
Δημήτρης Λούπης, Οι Οθωμανικές Επιγραφές του Κάστρου της Μυτιλήνης

12.00 - 12.15 **Στρατής Αναγνώστου - Μαρία Τσιτιμάκη**, Ο Εντός των Τειχών «Ολετήρ»: Η Συστηματική Καταστροφή του Κάστρου Μυτιλήνης την Περίοδο 1821-1941
Stratis Anagnostou - Maria Tsitimakī, The Intra Muros "Oletēr": The Systematic Destruction of the Fortress of Mytilene During the Years 1821-1941

12.15 - 12.30 **Σταύρος Παπάζογλου - Κώστας Παπαντωνόπουλος**, Το Έργο της Αποκατάστασης του ΒΑ Περιβόλου του Κάστρου Μυτιλήνης: Οργάνωση, Τεχνικά Ζητήματα και Δεδομένα
Stavros Papazoglou - Kostas Papantonopoulos, The Restoration Project of the NE Stretch of the Fortification Wall of the Fortress of Mytilene: Organisation, Technical Issues and New Data

12.30 - 12.45 **Κωνσταντίνος Σαραντίδης**, Αρχαιολογικά Τεκμήρια Οικοδομικών Επεμβάσεων στο ΒΑ Τμήμα του Κάστρου Μυτιλήνης
Konstantinos Sarantidis, Archaeological Evidence of Building Interventions at the NE Section of the Fortification Wall of the Fortress of Mytilene

12.45 - 13.15 Συζήτηση / Discussion

13.15 - 13.30 Διάλειμμα / Coffee Break

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION C

ΒΑ ΑΙΓΑΙΟ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ NE AEGEAN, MACEDONIA - THRACE

Προεδρείο: **Παναγιώτης Λ. Βοκοτόπουλος**, Ακαδημαϊκός, Ομότιμος Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών – **Πασχάλης Ανδρούδης**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Chair: **Panayiotis L. Vocotopoulos**, Academy Member, Emeritus Professor of Byzantine Archaeology and Art, National and Kapodistrian University of Athens – **Paschalis Androudis**, Assistant Professor at the Department of History and Archaeology, Aristotle University of Thessaloniki

13.30 - 13.45 **Δήμητρα Ζώνη**, Η Πυριτιδαποθήκη στο Κάστρο της Μύρινας στη Λήμνο
Dimitra Zoi, The Gunpowder Magazine at the Fortress of Myrina on Lemnos

13.45 - 14.00 **Σαπφώ Αγγελούδη - Ζαρκάδα**, Οι Συνέπειες της Πειρατείας και του Κούρσου στη Θάσο και Καβάλα κατά την Τουρκοκρατία
Sappho Aggeloudi - Zarkada, The Consequences of Piracy and Corsair on Thasos and Kavala During the Ottoman Period

14.00 - 14.15 **Κώστας Τσουρής**, Οθωμανικές Οχυρώσεις στην Ακτή της Ανατολικής Μακεδονίας και της Δυτικής Θράκης. 14ος - 19ος Αιώνας.
Kostas Tsouris, Ottoman Fortifications on the Coast of Eastern Macedonia and Western Thrace. 14th-19th Centuries

14.15 - 14.30 **Λίλα Β. Σαμπανοπούλου**, «...Κι Έχει Κι Έναν Πύργο, Όπου ο Τούρκος Φυλάει το Θησαυρό του...»: Κάστρον Διδυμοτείχου, 1361 και Εξής
Lila V. Sampanopoulou, "...And There's a Tower Where the Turk Keeps his Treasure...": Fortress of Didymoteicho, 1361 Onwards

14.30 - 15.00 Συζήτηση / Discussion

15.00 - 16.00 Γεύμα / Lunch

16.00 - 17.00 Ανακοινώσεις Τοίχου / Poster Presentations

Δ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION D

ΒΑ ΑΙΓΑΙΟ, ΚΥΚΛΑΔΕΣ / NE AEGEAN, CYCLADES

Προεδρείο: **Όλγα Βάσση**, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Χίου – **Δημήτρης Αθανασούλης**, Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων

Chair: **Olga Vassi**, Director of the Ephorate of Antiquities of Chios – **Dimitris Athanasoulis**, Director of the Ephorate of Antiquities of Cyclades

17.00 - 17.15 **Παρισιάνθη Βαλάκου**, Το Κάστρο της Χίου την Περίοδο της Τουρκοκρατίας (1566-1912): Ιστορικές Πηγές και Κείμενα Περιηγητών
Parisianthi Valakou, The Fortress of Chios During the Ottoman Period (1566-1912): Historical Sources and the Accounts of the European Travelers

17.15 - 17.30 **Δώρα Μονιούδη - Γαβαλά**, Το Φρούριο της Χίου: Η Διαχείριση των Οχυρώσεων και της Περιτειχισμένης Πόλης στα Χρόνια της Προσφυγικής Εγκατάστασης (1914-1939)
Dora Monioudi - Gavala, The Fortress of Chios: Management of the Fortifications and the Walled City During the Years of the Refugee Settlement (1914-1939)

17.30 - 17.45 **Νίκος Μπελαβίλας**, Ένα Ανολοκλήρωτο Οχυρό στο Θαλασσινό Στενό Νταρ - Μπογκάζ της Σάμου
Nikos Belavilas, An Incomplete Fortress in the Strait of Dar Boğaz, Samos

17.45 - 18.00 **Αικατερίνη Ριτζούλη**, Το Νησί της Σαντορίνης κατά την Οθωμανική Κυριαρχία: Διοικητική Οργάνωση και Οικιστική Εξέλιξη των Οικισμών (1534-1774)
Aikaterini Ritzouli, The Island of Santorini During Ottoman Rule: Administrative Organisation and Residential Evolution of the Settlements (1534-1774)

18.00 - 18.30 Συζήτηση / Discussion

18.30 - 18.45 Διάλειμμα / Coffee Break

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION E

ΒΑ ΑΙΓΑΙΟ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ / NE AEGEAN, MACEDONIA

Προεδρείο: **Κωνσταντίνος Τσουρής**, Καθηγητής Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – **Δώρα Μονιούδη** – **Γαβαλά**, Καθηγήτρια Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών, Πανεπιστήμιο Πατρών
Chair: **Konstantinos Tsouris**, Professor at the Department of Greek Philology, Democritus University of Thrace – **Dora Monioudi** – **Gavala**, Professor at the Department of Cultural Heritage Management and New Technologies, University of Patras

18.45 – 19.00 **Δημήτριος Λιάκος**, Το Παραθαλάσσιο Οχυρό Συγκρότημα της Αγιορείτικης Μονής Αγίου Παύλου και η Χρονολόγησή του: Τα Αρχαιολογικά Δεδομένα και μια Αποτειχισμένη Επιγραφή
Dimitrios Liakos, The Seaside Fort of the Athonite Monastery of Saint Paul and Its Dating: The Archaeological Evidence and a Removed Inscription

19.00 – 19.15 **Κώστας Παπαστάθης – Μαρία Παπαδαφνιάδου – Αναστάσιος Παπαδόπουλος – Κατερίνα Αμανατίδου – Ισμήνη Νίνου**, Πύργος – Φυλάκειον – Καρακόλι – Αμπρί. Οι Μεταμορφώσεις ενός Οχυρωματικού Μνημείου στο Στρατώνι Χαλκιδικής από την Αρχαιότητα ως την Εθνική Αντίσταση
Costas Papastathis – Maria Papadaphniadou – Anastasios Papadopoulos – Katerina Amanatidou – Ismini Ninou, *Tower – Outpost – Karakol – Abri*. Transformations of a Monument at Stratoni, Halkidiki from Antiquity to the Time of the Greek National Resistance

19.15 – 19.30 **Χρήστος Κυριακόπουλος**, Στις Παρυφές του Αιγαίου: Οι Οχυρώσεις και η Φρουρά της Κορώνης στα Πρώτα Χρόνια του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς
Christos Kyriakopoulos, At the Border of the Aegean: The Fortifications and the Garrison of Korone in the First Years of the Reign of Suleiman the Magnificent

19.30-19.45 **Πασχάλης Ανδρούδης**, Ο Λευκός Πύργος Θεσσαλονίκης και το Περιτείχισμά του: Ζητήματα Επιμέρους Χρονολογήσεων, Ερμηνείας Επιγραφών και Φάσεων
Paschalis Androurdis, The White Tower of Thessaloniki and Its Fortification: Issues of Particular Chronology, Interpretation of Inscriptions and Phases

19.45 – 20.00 **Παναγιώτης Κοντόλαιμος**, Οθωμανική Αρχιτεκτονική και Νεοελληνική Πολεοδομία: Ο Λευκός Πύργος της Θεσσαλονίκης, Οι Χρήσεις του και η γύρω αστική περιοχή
Panagiotis Kontolaimos, Ottoman Architecture and Greek Urban Planning: The White Tower of Thessaloniki, Its Uses and the Surrounding Urban Area

20.00 – 20.30 **Συζήτηση / Discussion**

20.30 – 21.10 **Μουσική Εκδήλωση / Musical Event**
“Μουσικοί Απόηχοι του Οθωμανικού Παρελθόντος στη Λέσβο του Σήμερα”
Οργανικές Συνθέσεις και Τραγούδια από την Οθωμανική Μουσική Φιλολογία
“Music Echoes of the Ottoman Past in Lesbos Today”
Songs and Instrumental Compositions from Ottoman Musical Philology

Μουσικό Συγκρότημα **ΜΟΤΙΒΑΣΥΟΝ / MOTIVASYON Music Group**
Παίζουν / Playing **Παναγιώτης Κάιτατζης**: ούτι / **Panagiotis Kaitatzis**: ud
Αλέκος Καφούνης: λάφτα, σαντούρι / **Alekos Kafounis**: lavta, dulcimer
Γιάννα Μαϊστρέλλη: βιολί / **Gianna Maistrelli**: violin
Παναγιώτης Κολοβός: κλαρίνο / **Panagiotis Kolonos**: clarinet
Μαρία Σεϊτανίδου: φωνή, κρουστά / **Maria Seitaniidou**: vocals, percussion instruments

21.30 **Δεξίωση / Reception**

ΤΕΤΑΡΤΗ, 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018 / WEDNESDAY, 31 OCTOBER 2018

A' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION A

ΒΑ ΑΙΓΑΙΟ / NE AEGEAN

Προεδρείο: **Μάγια Κόμβου**, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού – **Διαμάντω Ρηγάκου**, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Κέρκυρας
Chair: **Magia Komnou**, NSRF Executive Office, Hellenic Ministry of Culture and Sports, **Diamanto Rigakou**, Director of the Ephorate of Antiquities of Corfu

09.00 - 9.15 Vincent Ory, The Ottoman "Twin Fortresses" Controlling Elements of the Straits: The Examples of Kilit' ül Bahir and Çimenlik Kalesi
Vincent Ory, Τα Οθωμανικά «Δίδυμα Φρούρια», Ελέγχου των Στενών: Το Παράδειγμα των Kilit' ül Bahir and Çimenlik Kalesi

09.15 - 9.30 Θεοτόκης Θεοδούλου - Γιάννης Κουρτζέλλης - Απόστολος Παπακωνσταντίνου, Προσεγγίζοντας το Λιμενικό Δίκτυο της Λέσβου κατά τους Οθωμανικούς Χρόνους: Λιμενικές Εγκαταστάσεις και Επιθαλάσσια Τείχη
Theotokis Theodoulou - Giannis Kourtzellis - Apostolos Papakonstantinou, Approaching the Harbor Network of Lesbos During Ottoman Times: Harbor Facilities and Seaside Walls

09.30 - 09.45 Συζήτηση / Discussion

B' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION B

ΒΑ ΑΙΓΑΙΟ / NE AEGEAN

Προεδρείο: **Σταύρος Μαμαλούκος**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Πατρών – **Αγγελική Κατσιώτη**, Προϊσταμένη Τμήματος Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιολογικών Έργων, ΕΦΑ Δωδεκανήσου

Chair: **Stavros Mamaloukos**, Assistant Professor at the Department of Architecture, University of Patras – **Aggeliki Katsioti**, Head of the Department of Archaeological Sites, Monuments and Archaeological Works, Archaeological Ephorate of the Dodecanese

09.45 - 10.00 **Βαρβάρα Βαλάκου – Αγγελική Βαλάκου**, Το Οθωμανικό Φρούριο Σιγρίου, Νήσου Λέσβου
Varvara Valakou – Aggeliki Valakou, The Ottoman Fortress of Sigrí on Lesbos Island

10.00 - 10.15 **Ευθύμιος Αξιώτης – Ευστράτιος Αξιώτης**, Η Ξυλοδεσιά στους Οχυρωματικούς Μεσαιωνικούς Πύργους στη Λέσβο
Euthymios Axiotis – Eustratios Axiotis, The Wooden Structure in the Medieval Towers of Lesbos

10.15 - 10.30 **Πάυλος Τριανταφυλλίδης**, Η Διαχείριση και Ανάδειξη των Οχυρωματικών Έργων της Οθωμανικής Περιόδου σε Λέσβο και Λήμνο
Pavlos Triantafyllidis, Management and Presentation of Ottoman Fortifications on Lesbos and Lemnos

10.30 - 10.45 Συζήτηση / Discussion

10.45 - 11.00 Διάλειμμα / Coffee Break

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION C

Ν. ΑΙΓΑΙΟ, ΚΡΗΤΗ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ / S. AEGEAN, CRETE, EGYPT

Προεδρείο: **Νίκος Μπελαβίλας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο – **Γεώργιος Πάλλης**, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών
Chair: **Nikos Belavilas**, Associate Professor at the School of Architecture, National Technical University of Athens – **Georgios Pallis**, Associate Professor at the Department of History and Archaeology, National and Kapodistrian University of Athens

11.00 - 11.15 **Αικατερίνη Μανούσου – Ντέλλα**, Ανιχνεύοντας την Οθωμανική Αρχιτεκτονική στους Προμαχώνες της Πόλης της Ρόδου
Aikaterini Manousou - Ntella, Revealing Ottoman Fortification Architecture at the Bastions of the Town of Rhodes

- 11.15 - 11.30** **John Robert Barnes**, Gunpowder and the Explosion in 1856 of the Former Church of Saint John in the Medieval Town of Rhodes
John Robert Barnes, Η Πυρίτιδα και η Ανατίναξη της τέως Εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη στην Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου
- 11.30 - 11.45** **Γιώργος Ντέλλας**, Αποκατάσταση του Ιπποτικού Διοικητηρίου της Ακρόπολης της Λίνδου
Giorgos Ntellas, Restoration of the Knights' Administration Building on the Acropolis of Lindos
- 11.45 - 12.15** **Ηλίας Κολοβός – Νίκος Σκουτέλης**, Οι Οθωμανικοί Κουλέδες της Κρήτης: Το Ιστορικό Πλαίσιο, ο Τύπος και το Δίκτυο
Elias Kolonos – Nikos Skoutelis, The Ottoman Kules of Crete: Historical Context, Typology and Their Network
- 12.15 - 12.30** **Kathrin Machinek**, Alexandria: Ottoman Fortifications in a Mediterranean Trading Town
Kathrin Machinek, Αλεξάνδρεια: Οθωμανικές Οχυρώσεις σε μια Μεσογειακή Εμπορική Πόλη
- 12.30 - 13.00** Συζήτηση / Discussion
- 13.00 - 14.30** Επίσκεψη στο Κάστρο Μυτιλήνης / Visit to the Fortress of Mytilene
- 14.30 - 15.30** Γεύμα / Lunch
15.30 - 17.30 Διάλειμμα / Coffee Break

Δ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION D

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ / MAINLAND GREECE

- Προεδρείο: **Ηλίας Κολοβός**, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης – **Ιωάννα Μπίθα**, Κύρια Διευθύνουσα Κέντρου Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης της Ακαδημίας Αθηνών
- Chair: **Elias Kolonos**, Assistant Professor at the Department of History and Archaeology, University of Crete – **Ioanna Bitha**, Main Directorship of Research Center of Byzantine and Post-Byzantine Art of the Academy of Athens

- 17.30 - 17.45** **Σταύρος Μαμαλούκος**, Οι Οθωμανικές Φάσεις των Οχυρώσεων της Χαλκίδας
Stavros Mamaloukos, The Ottoman Phases of the Fortifications of Chalkis
- 17.45 - 18.00** **Ξένη Σίμου**, Επεμβάσεις στις Οχυρώσεις της Ακροκορίνθου κατά την Οθωμανική Περίοδο - Επισκόπηση και Ζητήματα της Έρευνας
Xeni Simou, Interventions on the Fortifications of Acrocorinth During the Ottoman Period - Overview and Research Issues
- 18.00 - 18.15** **Αναστασία Κουμούση**, Φρούριο Ρίου: Εργασίες Αποκατάστασης και Νέα Αρχαιολογικά Δεδομένα (2006-2016)
Anastasia Koumoussi, Rion Fortress: Restoration Works and New Archaeological Data (2006-2016)
- 18.15 - 18.30** **Αθανασία Ψάλτη – Ανθούλα Τσαρούχα – Νικόλαος Κυριακίδης – Νίκος Πετρόχειλος**, Το Κάστρο των Σαλώνων (Αμφισσας) και η Σημασία του κατά την Οθωμανική Περίοδο
Athanasia Psalti – Anthoula Tsaroucha – Nikolaos Kyriakidis – Nikos Petrocheilos, The Fortress of Salona (Amphissa) and its Importance During the Ottoman Period
- 18.30 - 19.00** Συζήτηση / Discussion
19.00 - 19.15 Διάλειμμα / Coffee Break

Ε' ΣΥΝΕΔΡΙΑ / SESSION E

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ / IONIAN ISLANDS

- Προεδρείο: **Αγλαΐα Αρχοντίδου – Αργύρη**, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων
Aglaia Archontidou – Argyri, Honorary Director of Antiquities
- Chair: **Αναστασία Κουμούση**, Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Αχαΐας
Anastasia Koumoussi, Director of the Ephorate of Antiquities of Achaia

- 19.15 - 19.30** **Μαρία Λαμπρινού**, Η Εξέλιξη των Οχυρώσεων κατά τους Βενετοτουρκικούς Πολέμους: Το Φρούριο της Αγίας Μαύρας στη Λευκάδα ως Παράδειγμα Οθωμανικής Οχύρωσης (1479-1684)
Maria Lamprinou, Evolution of Fortifications During the Venetian-Turkish Wars: The Fortress of Agia Mavra on Lefkada as an Example of Ottoman Fortifications (1479-1684)

- 19.30 - 19.45 **Διαμάντω Ρηγάκου**, Οι Οθωμανοί στις Οχυρώσεις της Κέρκυρας
Diamanto Rigakou, The Ottomans in the Fortifications of Corfu
- 19.45 - 20.15 **Συζήτηση / Discussion**
- 20.15 - 20.45 **Συμπεράσματα - Λήξη Συνεδρίου / Conclusions - End of Conference**
- 21.00 **Δείπνο / Dinner**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΙΧΟΥ / POSTER PRESENTATIONS
ΝΕΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
NEW ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF MYTILENE

1. **Παύλος Τριανταφυλλίδης - Κωνσταντίνος Σαραντίδης - Σταύρος Παπάζογλου, Αθανασία Κόνσουλα - Αθανάσιος Τσιπρόφτης**
Στερέωση και Αποκατάσταση ΒΑ Περιβόλου (Τμήματα Α, Γ και Δ) του Κάστρου Μυτιλήνης
Pavlos Triantafyllidis - Konstantinos Sarantidis - Stavros Papazoglou, Athanasia Konsoula - Athanasios Tsiproftis
Consolidation and Restoration of NE Stretch (Sections A, C and D) of the Fortress of Mytilene
2. **Παύλος Τριανταφυλλίδης**, Μνήμες του Παρελθόντος: Το Καστρέλλι της Μυτιλήνης
Pavlos Triantafyllidis, Memories of the Past: The Kastrelli of Mytilene
3. **Μαρία Ασλανίδου**, Εκρηβόλα Όπλα: Σχετικά Ευρήματα από το Κάστρο της Μυτιλήνης
Maria Aslanidou, Projectile Weapons: Related Finds from the Fortress of Mytilene
4. **Μάλαμα Μαρή**, Το Κάστρο της Μύρινας Ν. Λήμνου κατά την Οθωμανική Περίοδο
Malama Mari, The Fortress of Myrina During the Ottoman Period
5. **Πασχάλης Ανδρούδης - Ανδρονίκη Μπατζικώστα**, Ο Πύργος της Αποβάθρας και του Φρουρίου του Βαρδαρίου Θεσσαλονίκης και η Λειτουργία του στο Πλαίσιο της Άμυνας του Λιμανιού της Πόλης
Paschalis Androurdis - Androniki Mpatzikosta, The Dock Tower and the Vardarion Fortress of Thessaloniki and Their Function in the Context of the City's Defense
6. **Ευπραξία Δουλγκέρη**, Κάστρο Πλαταμώνος: Συνοψίζοντας τα Ύστερα
Eupraksia Doulgkeri, Fortress of Platamonas: Summarising the Latest

ΕΙΔΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ : Οι Οθωμανικοί Κουλέδες της Κρήτης
SPECIAL TOPIC: The Ottoman Koules on Crete

1. **Γ. Ανδρεαδάκη - Στ. Γεωργίου - Α. Σισμανίδου - Χ. Τριανταφυλλίδου**, Ιστορική Τεκμηρίωση - Αποτύπωση Οθωμανικού Οχυρού στο «Νιο Χωριό» Αποκορώνου
G. Andreadaki - St. Georgiou - A. Sismanidou - Ch. Triantafyllidou, Historical Documentation - Execution of Measured Drawings of the Ottoman Fort at "Nio Village" of Apokoronos
2. **Ε. Αρακαδάκη - Σ. Αρχάκη - Β. Βιτωράκης - Γ. Παπαγγελόπουλος**, Ιστορική Τεκμηρίωση - Αποτύπωση Οθωμανικού Οχυρού στο Λουτρό Σφακίων
E. Arakadaki - S. Archaki - V. Vitorakis - G. Papaggelopoulos, Historical Documentation - Execution of Measured Drawings of the Ottoman Fort at Loutro of Sfakia
3. **Δ. Ζερβουδάκης - Σ. Ζουγανέλης - Ν. Τσακίρη - Χ. Σιδέρη - Α. Χατζιωάννου**, Ιστορική Τεκμηρίωση - Αποτύπωση Τουρκικού Κουλέ στην Αγία Ρουμέλη
D. Zervoudakis - S. Zouganelis - N. Tsakiri - Ch. Sideri - A. Chatziioannou, Historical Documentation - Execution of Measured Drawings of the Ottoman Kule at Agia Roumeli
4. **Ε. Καβαλλάρη - Α. Κατσαμπαλή**, Ιστορική Τεκμηρίωση - Αποτύπωση Οθωμανικού Οχυρού Ιτζεδίν στο Καλάμι Χανίων
E. Kavallari - A. Katsampali, Historical Documentation - Execution of Measured Drawings of the Ottoman Fort of Itzedin at Kalami of Chania
5. **Ε. Λιουδάκη - Μ. Ξεκαρδάκη - Ε. Πατεράκη**, Ιστορική Τεκμηρίωση - Αποτύπωση Φρουρίου Λιμένος στο Λουτρό Σφακίων
E. Lioudaki - M. Xekardaki - E. Pateraki, Historical Documentation - Execution of Measured Drawings of the Harbour's Fort at Loutro of Sfakia